TẠP CHÍ ĐIỆN TỬ
THƯƠNG HIỆU & CÔNG LUẬN

Luật Thủ đô (sửa đổi) mở rộng cơ chế đặc thù, hướng tới nâng cao chất lượng sống tại Hà Nội

06:27 10/03/2026

Chính phủ vừa trình Quốc hội dự án Luật Thủ đô (sửa đổi) với nhiều nội dung mới, nhằm hoàn thiện khung pháp lý đặc thù cho Hà Nội. Những cơ chế về phân quyền, quản trị đô thị, phát triển hạ tầng và thu hút nguồn nhân lực chất lượng cao được kỳ vọng sẽ tạo bước chuyển mạnh mẽ trong phát triển kinh tế - xã hội, cũng như nâng cao chất lượng sống của người dân Thủ đô.

Theo Tờ trình số 61/TTr-CP do Bộ trưởng Bộ Tư pháp Nguyễn Hải Ninh ký trình Quốc hội, việc sửa đổi Luật Thủ đô nhằm xây dựng một nền tảng thể chế ổn định, dài hạn, phù hợp với vị trí và vai trò đặc biệt của Hà Nội. Là đô thị loại đặc biệt, trung tâm chính trị - hành chính quốc gia, đồng thời là đầu tàu kinh tế, văn hóa, khoa học công nghệ của cả nước, Hà Nội cần có cơ chế quản lý linh hoạt hơn để đáp ứng yêu cầu phát triển trong giai đoạn mới.

Sự phát triển hạ tầng và các khu đô thị mới được kỳ vọng sẽ được thúc đẩy mạnh mẽ khi Luật Thủ đô (sửa đổi) được thông qua.

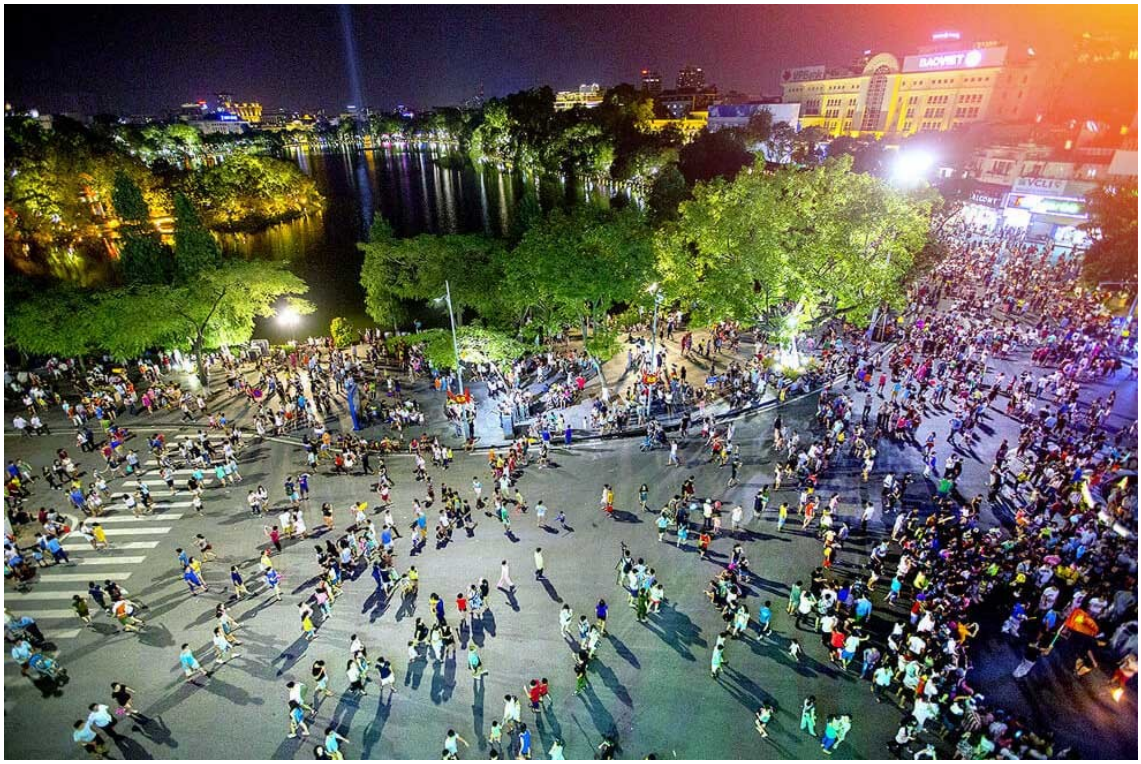
Một trong những điểm nổi bật của dự thảo luật là mở rộng phân cấp, phân quyền cho chính quyền thành phố. Theo đó, tổng cộng 174 thẩm quyền từ

Trung ương sẽ được chuyển giao cho Hà Nội. Trong số này, 107 thẩm quyền giao cho Hội đồng nhân dân thành phố, 59 thẩm quyền giao cho UBND thành phố và 8 thẩm quyền giao cho Chủ tịch UBND thành phố.

Việc trao thêm quyền chủ động cho Hà Nội được kỳ vọng giúp chính quyền thành phố linh hoạt hơn trong quản lý và điều hành phát triển đô thị. Tuy nhiên, đi cùng với việc phân quyền là yêu cầu tăng cường trách nhiệm giải trình và cơ chế kiểm soát quyền lực nhằm bảo đảm tính minh bạch và hiệu quả trong quản lý nhà nước.

Các chuyên gia cho rằng, việc phân quyền mạnh hơn sẽ giúp Hà Nội chủ động giải quyết nhiều vấn đề đô thị cấp bách như giao thông, ngập úng, môi trường hay trật tự xây dựng. Đây đều là những vấn đề tác động trực tiếp đến đời sống hàng ngày của người dân trong một đô thị đông dân và phát triển nhanh như Hà Nội.

Dự thảo luật cũng xác định, Luật Thủ đô là đạo luật có tính đặc thù, được ưu tiên áp dụng trên địa bàn thành phố. Trong trường hợp có sự khác biệt giữa Luật Thủ đô và các văn bản pháp luật khác ban hành sau đó, thành phố có thể lựa chọn quy định phù hợp hơn với thực tiễn phát triển. Quy định này được xem là bước tiến quan trọng, giúp Hà Nội linh hoạt hơn trong việc xây dựng và triển khai các chính sách phát triển đô thị.

Luật Thủ đô (sửa đổi) được kỳ vọng góp phần nâng cao chất lượng sống của người dân Hà Nội.

Bên cạnh việc mở rộng quyền tự chủ cho chính quyền thành phố, dự thảo luật còn nhấn mạnh yêu cầu đổi mới phương thức quản trị đô thị theo hướng hiện đại. Hà Nội được định hướng phát triển mô hình đô thị thông minh dựa trên nền tảng dữ liệu số, công nghệ thông tin và trí tuệ nhân tạo.

Theo lãnh đạo thành phố, việc xây dựng hệ thống dữ liệu dùng chung và thúc đẩy chia sẻ dữ liệu giữa các cơ quan sẽ giúp nâng cao hiệu quả quản lý, cải thiện chất lượng cung cấp dịch vụ công và hỗ trợ quá trình ra quyết định dựa trên dữ liệu.

Song song với đó, dự thảo luật cũng đề xuất tiếp tục cải cách thủ tục hành chính, đơn giản hóa quy trình đầu tư và kinh doanh, chuyển dần từ cơ chế tiền kiểm sang hậu kiểm. Những thay đổi này được kỳ vọng sẽ giúp môi trường đầu tư tại Hà Nội trở nên thuận lợi hơn, tạo động lực thu hút doanh nghiệp và nguồn lực xã hội tham gia phát triển kinh tế.

Một nội dung nhận được nhiều sự quan tâm là chính sách thu hút và trọng dụng nhân tài. Theo dự thảo, Hà Nội có thể ban hành các chính sách đặc thù về thu nhập, nhà ở, điều kiện làm việc và các chế độ đãi ngộ khác để thu hút chuyên gia, nhà khoa học và nguồn nhân lực chất lượng cao trong và ngoài nước.

Các chuyên gia đánh giá rằng, chính sách này không chỉ giúp nâng cao chất lượng đội ngũ cán bộ và chuyên gia mà còn góp phần thúc đẩy đổi mới sáng tạo, nâng cao năng lực quản trị đô thị.

Ngoài ra, dự thảo luật cũng đưa ra những cơ chế linh hoạt hơn trong đầu tư công và phát triển hạ tầng. Việc tăng quyền chủ động cho thành phố trong quản lý và sử dụng nguồn vốn đầu tư được kỳ vọng sẽ giúp đẩy nhanh tiến độ triển khai các dự án lớn, đặc biệt trong lĩnh vực giao thông, hạ tầng đô thị và dịch vụ công.

Nếu được Quốc hội thông qua và triển khai hiệu quả, Luật Thủ đô (sửa đổi) được kỳ vọng sẽ tạo ra nền tảng pháp lý quan trọng để Hà Nội phát huy vai trò trung tâm phát triển của cả nước. Quan trọng hơn, những cải cách về quản trị và hạ tầng sẽ góp phần mang lại môi trường sống thuận tiện, hiện đại và bền vững hơn cho người dân Thủ đô trong tương lai.

Nam Sơn (t/h)